

בין גל לגל

עלון שדות ים 1951 יט אלול תשפב, 15.09.2022

בלהה רוזנבלט ציסמן 1932- 2022

הספד הקיבוץ לבלהה רוזנבלט ציסמן ז"ל

למשפחת רוזנבלט- איתן ואורנית, יורם וחני, יוחאי ועופרה, הנכדים- שחר, דור, ניצן וגל, סיוון, ניב ועדי, ארד, נטע ורום והנינות הקטנות סופי והלי, משפחת גזית- דורית ואמנון, מיכל, בר ושיר והנכדים, בני משפחה, חברים, חברות וחברי שדות-ים לפני שנתיים, זכיתי לכתוב עם בלהה את סיפור חייה. הזיכרון המופלא שלה, הפתיחות, השיתוף ומאור הפנים, היו לי חוויה מרגשת, שהעצימה את הקשר החברי שהיה ביננו תמיד. אביא כאן את הדברים כפי שסיפרה לי:

"נולדתי בברזיל ב- 25.1.1932, בעיר נ' יטרוי, מול ריו דה-ז'נירו. הוריי הגיעו מאירופה עם הוריהם, אימא מאוקראינה ואבא מרומניה, בסביבות השנים 1917-1918. הוריי נפגשו בניטריו והתחתנו בשנות העשרים של המאה הקודמת. בהמשך נולד אחי- אִיֶדֶל לִיִּיב (אני קראתי לו אידג' והכינוי הזה נשאר כל השנים). אחרי שלוש שנים נולדתי אני- בִּילָה (כנראה שילוב של שמות שתי הסבתות: ברטה ואיטה). בעיר, הייתה לנו משפחה גדולה מאוד, גם מצד אימא וגם מצד אבא והיינו כל הזמן בקשר. היינו כשש בנות דודות. שיחקנו הרבה יחד והילדוּת הייתה מאוד שמחה".

"אבא היה חייט. הייתה לו חנות של תפירה עילית. כשאימא שלי הגיעה לברזיל, היא כבר הייתה די גדולה ולכן הלכה מיד לבית ספר מקצועי ולמדה תפירה. היא הייתה עקרת בית, ואנחנו נהנינו מכישורי התפירה שלה בעיקר בתקופת הקרנבל. אימא הייתה תופרת לנו תחפושות יפות ומיוחדות. בערבים הבית שלנו הפך למרכז של ילדי הסביבה. בניטריו לא היה ב"ס יהודי ולכן אני נשלחתי לבית הספר הנוצרי, שהיה במרחק של 10 דקות הליכה מהבית. אהבתי את הילדים שם והאווירה הייתה טובה".

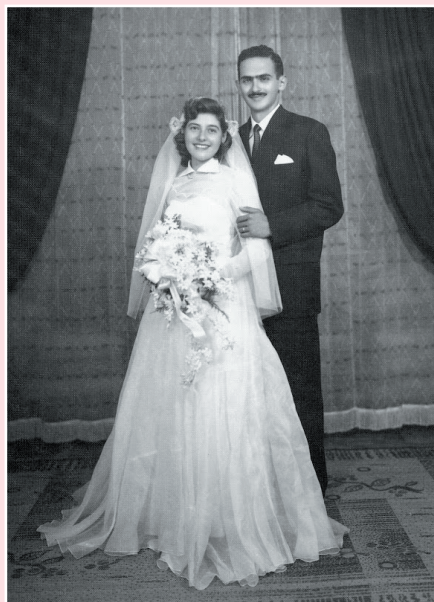
"בגיל 15 היה מהפך, נכנסתי לתנועה- תנועת דרור הבונים. בתקופה זו החיים שלי היו נהדרים. הייתה לי חברה ועניין. החיים השתנו. התחילו לארגן את הילדים והנוער לפעילות של התנועה. אני נעשיתי מדריכה של כ-40 ילדים מכתות א' ו-ב'. הגיעו ילדים גם מריו. מדריכים מסאן פאולו או מארגנטינה העבירו לנו סמינרים, שהכינו אותנו להדרכה ולפעילות עם הילדים. אני לא חשבתי לעלות לישראל. למדתי במגמה הומנית. למדתי שפות נאו לטיניות כולל: צרפתית, איטלקית, ספרדית ופורטוגזית. מאוד אהבתי את השפות האלו. אהבתי ללמוד. אחרי סיום ביה"ס, עברתי לגור אצל משפחות של חברים שגרו קרוב לסניף התנועה בריו. הסניף בריו היה גדול, עם הרבה ילדים. אני הייתי אחראית על החינוך".

"בגיל 18 צריך היה להחליט האם עולים לישראל, או שעוזבים את התנועה. אנחנו נשארנו קומץ חברים, שרצינו לעלות לישראל כל היתר הוצאו מהתנועה. בהמשך, החלטנו על הקמת הגרעין הרביעי ואני הצטרפתי להכשרה, שהייתה בעיירה קרוב לסאן פאולו. את בעלי פגשתי בהכשרה. לפני זה ראיתי אותו בכנסים שהתקיימו בריו ואליהם הגיעו חברים מסניפים בכל הארץ. הוא היה גבוה, שחרחר ועם שפם. הוא היה שונה. והתחיל רומן גדול. אנחנו בני אותו גיל. הבדל של כמה חודשים. קראו לו ברנרד רוזנבלט. הוא היה בחור מאוד מוכשר. היה מזכיר הגרעין. תמיד היו לו תפקידים. בהמשך, בארץ, למד בפקולטה לחקלאות. התחתנו ב-28.3.53 בבית כנסת ספרדי בסאן פאולו. אחרי החתונה אמי באה אתנו לגור בסאן פאולו ומשם עלינו ארצה".

"יצאנו להפלגה לארץ ישראל כחודש אחרי החתונה. 33 חברים. באוניה הפרידו בין הנשים לגברים וכך יצא, שרק התחתנו וכבר נפרדנו. יצאנו לדרך מסאן פאולו, מנמל סנטוס. המשכנו לדקר-סנגל ומשם למרסיי ולנאפולי. בנאפולי עלינו לאנייה

"ארצה" והפלגנו איתה לארץ ישראל. הגענו לנמל חיפה. פקיד הסוכנות, שקיבל אותנו קבע, שלי יקראו בלהה- לא נתנו אפשרות להתלבט. לבעלי- ברנרד, נתן את השם דב, שם שבהמשך הפך לברל'ה (כמו שאימא שלו קראה לו). המסע לארץ ישראל נמשך כשלושה שבועות".

"עוד באותו לילה באה משאית ולקחה אותנו לברור חיל. לכל אחד היה ארגז גדול עם החפצים והרכוש שלו. בארגז שלנו היו גם מתנות מהחתונה ולמעלה שמתי את שמלת הכלה היפה שלי. אני אהבתי לעבוד בנוי, אבל כל הזמן קראו לי למלא מקום בבתי ילדים והבנתי, שזה הכיוון שאליו אני

צריכה ללכת. כך התחלתי את דרכי בחינוך המיוחד, כולל ריפוי בעיסוק ושעורי עזר בברור חיל ובבית הספר המשותף. הצוות בביה"ס שער הנגב היה מאוד מגובש ומפרגן וזה נתן לי כוח להמשיך. הקשר עם החברות מהעבודה נמשך עד היום. חברות ממפלסים, נחל עוז, אור הנר, כפר עזה, דורות. היינו כמו משפחה". במהלך השנים נולדו שלושת הבנים- איתן, יורם ויוחאי.

"ב- 11.5.1969 ברל"ה נהרג בתאונת דרכים. הוא היה בן 37. ברל"ה היה מכור לעבודה. היה מרכז השדות והיה גם אחראי על הייצור בבית החרושת-דקו, בית חרושת לייבוש ירקות. הוא היה מומחה בתחום. הצטיין והשקיע הרבה שעות בנושא. היה אלוף הארץ בייבוש גזר ובצל וקיבל פרסים בתחום החקלאות. אבל זה עלה לו בבריאות. היה ישן מעט ועובד הרבה. התאונה קרתה ביום ראשון, בדרך לבית שאן לפגוש חקלאים ערבים. בשעה 12:20 הוא נרדם. יש לי את השעון שלו, שנעצר בזמן התאונה. באותו יום חזרתי מתל אביב. בסיבוב של הבית עמד הגיס שלי. בואי הביתה, הוא אמר, משהו נורא קרה. ואז התחילו החיים בצל האסון. אני הייתי בת 36 כשהתאלמנתי".

"הגעתי לשדות ים ב-1973. דליה פלד עשתה קורס של עבודה סוציאלית ברופין יחד עם חברה שלי מברור חיל. הן הציגו לי את אלי. אלי היה מבוגר ממני ב-14 שנה. בברזיל גדלתי ליד הים ושמחתי לחזור לגור לידו. בברור חיל זה היה חסר לי. השנה הראשונה בשדות ים הייתה לי מאוד קשה. בהמשך ליורם ויוחאי נהיה קל יותר בבית הספר וכך גם לי. בשנים הראשונות בשדות ים עבדתי כמורה לכתות -א' -ב' ואחר כך עברתי לחינוך המיוחד. זה מה שאהבתי. כשהנכדים- סיוון וניב נולדו, החלטתי לעשות הסבה לגיל הרך. הבנתי, שהשנים המשמעותיות והמשפיעות ביותר על התפתחות האדם הן השנים הראשונות. 16 שנים הייתי אחראית על הבריתות. במסגרת זו הייתי מקבלת את המוהל, מלווה את המשפחה ויוצרת קשר עם המרפאה. הייתה עבודה מעניינת".

"נוסף למשבר המשפחתי- האישי, היה צריך לבנות משפחה חדשה. זה לא היה קל, אבל התגברנו, הסתדרנו וייצרנו משפחה. היינו נוסעים הרבה לברור חיל לבקר את המשפחה והחברים. אלי היה הנהג שלנו. לי ולאלי היו חיים שקטים ביחד. טיילנו הרבה ושנינו נהנינו מכך. הנסיעה האחרונה שלנו ביחד הייתה לצרפת. אלי נפטר ב- 2003 בערב יום כיפור. היה בן 85".

"במהלך השנים למדתי ציור ב"מכון אבני". את הידע שרכשתי שם, שילבתי גם בחינוך המיוחד. היצירה תמיד הייתה קרובה לליבי. המשכתי לעבוד עד גיל 75. עבדתי חלקית. התחלתי להשתלב בשיעורים והרצאות ב"מרכז מירב" ועבדתי כמה שעות בגן ובשעורי הכנה לכתה א'. מאוד אהבתי את העבודה".

"חשבתי שעכשיו, עם היציאה לפנסיה, אני אוכל להשקיע זמן בסידור ערימות התמונות שהצטברו לי בארון, אבל אין לי רגע פנאי. אני תמיד עסוקה. לא משעמם לרגע. אני אוהבת סרטים. יש לי מנוי לתיאטרון ולקונצרטים של גיל שוחט בהיכל התרבות באור עקיבא. יומיים בשבוע לימודים במיר"ב. פעמיים שלוש בשבוע התעמלות, קריאה, משפחה, קשרים חברתיים, פעילויות יצירה בסב ים. אני נהנית מאוד".

"אני מאוד קשורה למשפחה. מאז הילדות ומהאסון שקרה לנו ידעתי תמיד, שהדבר החשוב ביותר הוא המשפחה. בשבילי משפחה זה ערך עליון. כל יום הולדת, כל אירוע, כל סיום או התחלה של קורס או בית ספר אני מתקשרת ומודיעה לכולם ואנחנו נפגשים, כל המשפחה ובני הדודים. כל יום שישי אני מצלצלת או שולחת ווטסאפ לכולם. אני אומרת לעצמי- אולי אני הסבתא הנוודניקית, אבל מה איכפת לי...אני שולחת את לחמי על פני המים והם נהנים. השקעתי הרבה ועכשיו אני קוצרת את

הפירות. היו בחיים עליות וירידות אבל ערך החיים בקבוץ חשוב בעיני. בזכות היחד והעזרה ההדדית יכולתי לחיות את חיי".

"זה הסיפור שלי", סיכמה, "סיפור עם הרבה חלומות, עקרונות, עשייה, עצב, צחוק, כאב ושמחה. סיפור עם המון המון אהבה".

בלהה יקרה, הקשר בינו התחיל עוד בשנים שעבדנו יחד בגיל הרך ובחינוך המיוחד. אהבתי את האופטימיות שלך, את שמחת החיים והחיוך הטוב. בתהליך של כתיבת הספר הקשר התחזק. אתמול בערב עצמת את עינייך ועכשיו אנחנו נפרדות.

נוחי בשלום על משכבך. יהי זכרך ברוך.

הספידה: ענת פריד

לאמא

בליניה, כך קראנו לה בשנים האחרונות. זה היה שם הילדות שלה בברזיל ומשום מה דווקא בשנים שהייתה כבר מבוגרת השם חזר. ההסבר היחיד הוא שהיא הייתה תמיד מלאה באנרגיות ורוח צעירה שהשם פשוט התאים בדיוק.

את אמא שלי החיים כבר קברו פעם אחת. הם קברו אישה צעירה בת 37 עם 3 ילדים צעירים ואמא מבוגרת. זה היה שאהוב ליבה אהבת חייה ואב ילדיה יצא בבוקר לעבודה לא חזר לעולם. אבל בכוחות על היא קמה מהצער והדיכאון הקשה ושיקמה את חייה. למען עצמה ולמען ילדיה. בליניה הפיצה אהבה לכל עבר.

היא לא הייתה מבורכת, לא גילתה שום תגלית מדעית גדולה אבל באהבה שהפיצה, תרמה לעולם יותר מהרבה אנשים חשובים. אחרי האסון נוספה לאהבה גם הדאגה. הדאגה תפסה מקום מאוד משמעותי בעולם של בליניה. היא כנראה ידעה שלא תוכל לספוג עוד אובדן כזה. כל כך דאגה שזה הפך לחלק מסימני ההיכר שלה. הילדים בכיתה שלי היו מחקים את המבטא הברזילאי שלה ואומרים: "יוחי איפה הסוודר שלך" גם בימי הקיץ החמים. למדנו לחיות עם הדאגה שלה שאין לי ספק שהיא סבלה מכך יותר מאתנו. זה הזמן לבקש ממנה סליחה על הדברים שהסתרנו ממנה כדי שלא תדאג. בליניה עד היום האחרון חשבה שהשייטת לא השתתפה במלחמת שלום הגליל. לפני כשבוע שכבר היה לה ברור שהסוף קרב נסענו יחד בקלנועית לראות את הים. זה היה אחרי שנפגשנו אצלה בבית והיא אמרה לי: אני שמחה מאד שכולם כל כך אוהבים את כולם.

זה גם הזמן להודות בשם האחים וכל המשפחה לקיבוץ שדות ים, לחברים הרבים שאיתנו ואלה שאינם. תודה לכם על הבית הנפלא שנתתם לאמא שלנו על החברות והשותפות לדרך. שדות ים זה גן עדן קטן שהיה מושלם עבורה, מקום שאפשר לחיות ולהזדקן בו בכבוד, בעצמאות ופשוט בכיף. כמעט בכל יום בליניה הייתה שולחת לנו צילום של השקיעה בים ומספרת על עוד יום מלא פעילות שיעורי יוגה, ציור, קולנוע, טיולים, בילויים עם החברות והמשפחה. אני רוצה להודות לאחי הבכור איתן אוהב אותך. ביחד עם איתן להודות למי שהיו הכי משמעותיים עבור בליניה בחיי היומיום, חני ויורם אחינו אין מילים לתאר את המשמעות והחלק המרכזי שמילאתם בחייה של אמא. אתם מלאכים. תודה. אנחנו רוצים להודות גם לצוות של הסיעודי, באיזו מסירות ואצילות מטפלים באנשים בשלב הכי קשה בחיים.

בליניה אהובתנו, לכי לדרךך ואל תדאגי, השארת מאחוריך משפחה אוהבת ומלוכדת ואנחנו נהיה בסדר גמור. תודה לך אמא, אוהבים אותך לעד.

הספיד: יוחאי

לסבתא בלהה

אז סבתא בלהה מעציב אותי שכל כך הרבה דברים שרציתי להגיד לך, אבל לא אוכל להגיד עוד. תודה שתמיד טפלת בי ונתת לי כל מה שרק עלה לי לראש מהכולבו לא חשוב כמה הוא לא בריא או שיישאר אחר כך אצלך, אבל זה בסדר כי תמיד היה לאוכל תפוגה מיוחדת שהוא במקרר אצלך. מאז ששמעתי אני מנסה להיזכר בכל הזיכרונות הטובים שהיה לי אתך בין אם זה השעות הרבות שהיית מספרת לי על הילדות שלך בברזיל או העלייה לקיבוץ או על זה שאני דומה לסבא, הטיולים האינסופיים בקלנועית או לראות את השקיעה בים כל יום אצלך בקיץ או את ההליכה לקיסריה. אני רוצה להגיד תודה על כל האהבה שרק סבתא יכולה לתת לנכד שלא חשוב באיזה מרחק הוא גר, על כל הגלידה שהבאת לי אחרי כל ארוחה (או הפסטה והנפיקיות או העוגת שמרים הזאת) או כל השעות שנסעת עד לברור חיל כדי להשיג עליי. אני זוכר את הפעם שרבת איתי על כריך שלא רציתי לקחת לדרך חזרה לברור חיל, אבל בסוף לקחתי כי אי אפשר להגיד לא לסבתא האהובה שלי. אני מתגעגע כל כך ועצוב שבשנה האחרונה יצא לי פחות לראות אותך בגלל המכינה, אבל אני מתעודד, שלפחות בפעם אחרונה שראיתי אותך, אני זוכר איך אמרתי לך שאני אוהב אותך, וחייכת אליי בחיוך צנוע. אני רוצה להגיד שיגעון כי או מיאו דאוס - אני כל כך אוהב אותך, ויודע שכמו תמיד את שומרת עליי מרחוק.

גל

סבתא,

אני אמור להגיד עכשיו דברים של פרידה. וזה קצת מוזר לי, איך נפרדים ממך? בשנתיים האחרונות, מאז שחזרתי לקיבוץ הייתי רואה אותך כמעט כל יום. בשעות אחה"צ אצל ההורים יחד עם הלי וסופי, בארוחות שישי, במפגשים מקריים בשבילי הקיבוץ כשאני עם האופניים ואת עם הקלנועית. אפילו בעבודה, כשהיית עוברת להגיד שלום בדרך אל התצפית הקבועה מעל הים. אז איך אפשר להיפרד? זה באמת מוזר.

אתמול כתבה לנו קרובת משפחה מניו יורק שאהבה אותך מאוד (בלתי אפשרי שלא) שזה לא הגיוני שאת הלכת מן העולם כי היית אמורה לחיות לנצח. זה לגמרי נכון.

בגיל 90 היה לך יותר יצר חיים והתלהבות מאשר לרווק תל-אביבי בן 20. לו"ז יומי מלא עד אפס מקום הכולל חוג יוגה, חוג רישום, לימודים במרכז מיר"ב, ארוחת צהריים עם חברות בפורט קפה, אחה"צ עם הנינות, צפייה בשקיעה במקום הקבוע בספסל מעל הים ולקראת ערב שיחות טלפוניות בלתי נגמרות עם חברות וקרובות משפחה. אחרי יום כזה הגיוני לגמרי שתירדמי על הספה מול הטלוויזיה באפיסת כוחות. אבל לא במקרה שלך, לך יש הערב עוד קונצרט באור-עקיבא שצריך להספיק אליו.

יצר החיים, האנרגיות והאופטימיות שלך עשו רושם גדול על כל מי שפגש אותך וזה אפילו עוד יותר בלתי נתפש כאשר מכירים את סיפור חיך וחושבים על הטרגדיה הגדולה שעברת, כאשר איבדת את אהבת חיך, סבא ברלה, בגיל כל כך צעיר. את באמת השראה.

הנה, אני עדיין מדבר עלייך בלשון הווה. לא מסוגל להיפרד.

אני רוצה להגיד לך תודה, בשמי ובשם כל הנכדים על כל מה שנתת ועל כל מה שהיית בשבילנו לאורך השנים. את היית סבתא מדהימה. זה אולי קצת נשמע קלישאה, אבל באמת לא היינו יכולים לבקש סבתא יותר טובה ממך. לא קיים דבר כזה. אין הרבה סבתות שיכולות להגיד שטיילו עם הנכדים שלהם בכל קצוות העולם. את עשית את זה. אני אישית זוכר את ההליכה ברחובות העיר בוגטה בקולומביה בזמן מהומות של סטודנטים. היו שם הרבה שוטרים, ואני אחרי ארבעה חודשים של טיול תרמילאים נראיתי כמו חשוד פוטנציאלי. בזמן ההליכה, אחד השוטרים החל להתקרב לכיווני במבט מאיים, ואת באינסטינקט שלא היה מבייש את רמבו נכנסת במהירות ביני ובין השוטר. והכל עבר בשלום. זה היה רגע סוריאליסטי ועם זאת רגע שמאוד מאפיין אותך, תמיד לחשוב ולדאוג לאחרים ולעשות הכל למען בני המשפחה שלך. אפילו במחיר של להגן עליהם בגופך. אז אני לא יודע איך להיפרד, אבל אולי אני לא חייב, כי בתחושה שלי את תמיד תיהיי פה. לדאוג לנו. כל החברים שלי שפגשו אותך תמיד מזכירים לי איזה סבתא מגניבה יש לי. הם צודקים, אבל את הרבה יותר מזה. את אדם בלתי רגיל עם יכולת אהבה ונתינה אינסופית. את היית ותהיי לנו השראה ודמות להערצה לאורך כל חיינו.

אז תודה סבתא, תודה על הכל ולהתראות,

ניב

בלהה

לפני 50 שנה כשהייתי בכיתה י"ב, בליל רצח הספורטאים במינכן, אמא שלי נפטרה. כשחזרתי מההפלגה ביוון בסוף אותה שנה, כבר נכנסת לחיי. מהר מאד עברת להתגורר עם אבא בשדות ים, עפרה הייתה כבר חולה, ואת הגעת עם שני הבנים יוחאי שעלה לכתה ז' ויורם השתלב בכיתה י"א. איתן כבר היה בצבא ואני יצאתי לשנת שירות.

בספרך כתבת שהשנתיים הראשונות לא היו קלות, קליטת הילדים בבית לא הייתה פשוטה ואבא לא ממש עזר להקל עליהם. היו לי שיחות ארוכות על כך איתו. בינתיים גם אמא שלך הצטרפה לקבוצה, והיא לא ראתה בעין יפה שאתם גרים בבית אחד ולא נשואים. כדי לחגוג איתכם קיבלתי אפטר בטירונות והגעתי לחתונתכם בבית הרב זריצקי בחדרה. לאורך השנים הקשר בינינו ידע תקופות קשות יותר ופחות, כמו גלגל ענק... ירידות ועליות.

הגעת בקיץ עם שמלות פרחוניות וצבעוניות והכנסת משב רוח חם ואוהב. מצאנו הרבה עניין ונושאים משותפים, ויתכן שאת זו שהדבקת אותי בחידק החינוך והיצירה. למדתי חינוך מיוחד והיסטוריה בתל אביב ובמשך שנים הייתי מורה, וגם כיום אני עוסקת בהוראה מתקנת.

אני זוכרת שנסענו יחד לתל אביב לקנות בדים לשמלות החתונה שלך ושלי כדי שדורית פיון תתפור לנו, ואף בחרת איתי טבעת. נרקם בינינו קשר מיוחד שנע בין בת לחברה. לי היה טבעי לומר שנוסעים לסבתא בלהה, והילדים אהבו לבוא אליך. בימי השתלמויות הקיץ של מורים בסמינר הקיבוצים בני ברק התשע ביקש להצטרף אלי ולהמשיך אחר כך לשדות ים. עמרי לש לקח אותו לאוטובוס וכעבור שלושה ימים ב3 חזר עם בגדים ומברשת שיניים שקנית לו.

כשהילדים התחתנו ונולדו הנכדות והנכד, המשכנו להגיע מדי פעם לבקר, והם ידעו שבשדות ים גרה סבתא בלהה.

לשמחתי הגעתי בסוף חודש יוני עם כל הנכדים שלי לבקר אותך. את התרגשת כל כך וביקשת שנצטלם כולם יחד. כרגיל היה לך משהו לתת לכל ילד, נתת להם לצייר ושמחת להשאיר אצלך את הציורים.

שבועיים אחר כך הכל השתנה. צלצלת לספר לי שאת בבית חולים "אבל מחר ישחררו אותי", פסקת. הבנתי מיד ומאיתן שהמצב שונה. בחודש האחרון הקפדתי להגיע פעם בשבוע לבקר אותך בבית הסיעודי וראיתי כמה אוהבים ומכבדים אותך. בתחילה עוד היה ניתן לשוחח על המצב, להתרגל לרעיון שאת צריכה עזרה ותאלצי לוותר על המנוי להצגות ועל החוגים במרכז מירב, הצעתי שאולי נלך לסב ים ואת סירבת בתואנה שכולם ישאלו שאלות. ביום שישי לפני שבוע אמנן ואני ביקרנו, הכרנו את אסיא המטפלת שמצאה חן בעיניך, אך את ישבת ולא הצלחת לקום מהכיסא. אמנן הרים אותך והעביר אותך לכורסא. עצמת את עינייך, ולנו היה ברור שהפרידה מתקרבת. אני עוד ישבתי איתך כשעתיים כשאת מדי פעם פקחת עיניים ואמרת שעצוב. ניסיתי לשאול מה עצוב. את לא אמרת אך ניכר שאת מבינה היטב שאת נפרדת, ולכן עצוב.

יורם, חני ואיתן, הרגשתי שאתם מעריכים, מוקירים ומכבדים את הקשר שלי עם בלהה. שמחתי להגיע לשדות ים ולשמור על הפינה החמה הזו.

תודה בלהה שהיית גם שלי.

דורית

עם ניב והמשפחה

עמותת חנה סנש וחברי ההנהלה משתתפים בצערה של משפחת רוזנבלט ושל ניב רוזנבלט על מות סבתו בלהה. בלהה, חברה וותיקה בשדות ים, אישה יקרה ואהובה, אמא אוהבת, מסורה ודואגת וסבתא שאין שני לה, סבתא נהדרת שאיננה יותר אתנו וזה כל כך עצוב. יהיו הזיכרונות מחממי הלב שמורים אתך ניב ועם כל בני המשפחה לנחמה בימים עצובים אלו של פרידה.

חברי עמותת חנה סנש והנהלת העמותה

מילות פרידה מבלהה

אשה יפה, שקטה, נבונה
תמיד מטופחת וחזקה ברוחך.
עם בלהה נוצר ביננו קשר מיוחד!
בזמנו כשנסעת לבקר את יוחאי בחו"ל ביקשת ממני לטפל באלי ז"ל, והסכמתי.
הייתי לוקחת אותו כל אחר הצהריים ומחזירה אותו לבית הסיעודי בערב.
כך במשך כל תקופת הנסיעה שלך.
לא שכחת לי את זה ותמיד מודה ובחיוך שקט.
כשעברת לדירה אחרת, אני עברתי במקומך, דירה מתוחזקת להפליא השארת לי, כמו שתמיד דאגת שהכל יראה יפה ונעים.
שתינו השתתפנו בחוג לציור וגם הפעם נפגשנו.
בכל ציור שלך היית מציירת כאילו זאת היתה תמונה מצולמת, כשרון להפליא.
כשחלית ושכבת בבית הסיעודי, שכבת בחדר בו היה אלי בזמנו כשהיה בבית הסיעודי, ממש סגירת מעגל.
ועכשיו הכל נגמר.
נוחי בשלום חברה יקרה, לציודו של אלי.
אוהבת אותך, נעמי גולדווין

תודה

בשם משפחת רוזנבלט וגזית אני רוצה להודות:

לצוות הסיעודי החם שטיפלו באימא במסירות ואהבה רבה. ממש כבת משפחה. לאורי הראל הגדול, לסמדר אילון המקי סימה ולצוות סב ים, לצוות הרפואי של הקיבוץ ושל חב' ביקור רופא ולכל מי שבא להיפרד מאימא בלוויה ולנחם בשבעה. עד שלא נמצאים במצב הקשה הזה, של מחלת בן משפחה קרוב, לא עלינו, ולאחר מכן פטירתו- קשה לנו להעריך כמה טוב להיות חבר קיבוץ בתקופה שכזאת. יש לנו בית אמיתי. שנדע לשמור עליו.

יורם

בליניה שלנו,

עברו שלושים יום מאז לכתך ואנחנו כאן, משפחתך הקרובה. עומדים כביכול 2 מ' מעליך. אלא שאת לא ממש פה. זה רק קבר. מצבה, לא יותר. מפני שאת חיה וקיימת. בתוך הלב של כל אחד מאתנו. ושם תהיי תמיד. אמא או סבתא או חברה כל אחת ואחד ומה שאת בשבילו. חיים שלמים. זכרונות, רגשות, זמנים קשים, והרבה רגעים שמחים ומצחיקים. ממש מכל הבא ליד. אז קודם כל, בגלל שאת חלק מכל אחד מאיתנו, זה מבטיח שלא נשכח אותך, כי את ירושלים שלנו, ויד ימין שלנו זה העירבון שלך. מכך נובעת גם השמירה על שלמות המשפחה. ברב עורמה גרמת לכך שכולם כאן אוהבים אחד את השני. לא ברור מה עשית בדיוק אבל זה המצב. אולי המצאת איזה דבק גאוני שעושה את העבודה. נשמח לשמוע שרשמת עליו פטנט.

אז את כאן אמא, בגבעה, כמו שאומרים, השכונה הכי יפה בקיבוץ. בנו לך כאן מצבה לבנה, יפה, משיש חברון. כתוב עליה רק חלקיק מזערי ממה שרצינו לומר עלייך. אבל יש מגבלת מקום מה לעשות. חוץ מזה את הרי מסתפקת במועט. לך חשוב מה שיש ולא מה חסר.

אז ככה, את לא תאמיני מה היה אחרי הלוויה. עשרות אנשים אמרו שזאת הייתה הלוויה היפה ביותר שהשתתפו בה בחייהם, עד כדי כך שיזכרו אותך כבן בוחן את הכדאיות עסקית של הנושא.

במשך ימי השבעה, ולמרות שידענו, אנשים שהכירו אותך אמרו שהיית בן אדם מיוחד. לא האמנו, אז הם סיפרו סיפורים שלא הכרנו, חלקם בגלל שלא יכולת לספר לנו וחלקם מתוך צניעות מיותרת. היה כל כך "כיף" לשמוע עוד ועוד כמה אנשים אהבו אותך. אפשר להתמכר לזה.

זה מעניין שאנחנו מכירים אותך עכשיו יותר. מלאים בך יותר. גאים בך יותר. ומתגעגעים יותר. וזה קשה. את חסרה לנו בחיי היום יום, בימי שישי, בקפה על המרפסת, בחג הממשמש ובא, בשיחות היומיות ובכל דבר כמעט. נצטרך להתרגל כנראה.

אני רוצה למחזר חלק מברכה שכתבתי לך ליום הולדתך ה-80. מחזור זה הרי צו השעה.

בליניה או בתרגום חופשי יפה שלי.

היום סיימת את השליש השני של חיך וזה הזמן לחלוקת תעודות שלישי. להלן הציונים שלך:
דאגה לזולת - יותר מדי מומלץ לרדת במינון

חינוך מיוחד והכנת ילדים לכיתה א - מיוחד מאוד. אפשר להביא עשרות עדי ההגנה.

הנהגת המשפחה - מנהיגה מלידה כולנו אחר כך באש ובמים

טיפול בילדים - 82. ממוצע של 100+100 ועוד חמישים

נסיעות ל חו"ל - 99. הורדה הנקודה כי עוד לא היית בינתיים בטימבוקטו

קניות לעצמך - 70. חל שיפור, רואים מעבר הדרגתי מיד שניה ליד ראשונה מרופא.

שמירה על קשר - 100. יש לשקול רכישת טלפון נוסף להתגברות על הפקקים

טיפול בקשישים - 90. תשאלו את חנה אהובה אסתר ועוד.

חלוקת קשב - 100. לעשות 4 דברים ביחד משעמם אותך.

לחץ נפשי - גבוה אבל יציב.

לחץ דם - ציון נדיר, הרבה מעל 100

נהיגה ברכב ממונע - 95. במיוחד ריברסינג מסובכים.

שביל ישראל - 95. צועדת על החוף. בעיקר כשיש חוף.

פנסיונריות - מה זה?

טיפול בנכדים - 99. אין טענות מגיעה לכל מקום מברור חיל ועד סן פרנסיסקו.

טיפול בנינים - תלוי בנכדים שיתחילו להתרבות כבר.

כדור הארץ – קטן עלייך. מקווים שיגדל בהמשך.

לסיכום ציוני השליש:

ממוצע שלישי, פה יש בעיה ניסיתי להריץ את החישוב אבל שני מחשבים קרסו והשלישי הוא עשה הסבה לה דוס זאת אומרת חזר בתשובה. אז הערכת המורה היא כזאת: הישגיך מעולים. הגעת למקסימום ואת ממשיכה להשתפר. אז לא נותר לנו אלא לאחל לך בהצלחה גם בשליש הבא!

לסיום, רציתי לשיר לך את **אלי אלי** אבל ניב הטיל וטו. הוא שומע את זה 12 פעמים ביום. מסכן. אבל הוא הציע שיר אחר של חנה סנש. לא פחות יפה:

יש כוכבים

יש כוכבים שאורם מגיע ארצה,
רק כאשר הם עצמם אבדו ואינם.
יש אנשים שזיו זכרם מאיר
כאשר הם עצמם אינם עוד בתוכנו.
אורות אלה המבהיקים בחשכת הליל –
הם הם שמראים לאדם את הדרך.

אז בלינייה שלנו, לאן הלכת **באמת** ברגע שליבך נדם, אנחנו לא יודעים. איש לא יודע, אפילו שהוא חושב שכן. אבל אותי זה ממש לא מעניין כי אני מרגיש אותך פה בליבי, שם את נמצאת כל הזמן.
לכן. זוהי הנחמה שלי.
להתראות.

